

การบริหารจัดการ และงานวิจัย สกว.

ในการเสวนา

“ทิศทางอนาคต บทบาท และภารกิจ สวรส.”

วันเสาร์ที่ 14 พฤษภาคม 2559

ณ ห้องดวงกมล โรงแรมเดอะสุโกศล

รศ.ดร. จันท์จรัส เรียวเดชะ

รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ประเด็น

I. ระบบวิจัยของประเทศ

II. รู้จัก สกว.

VI. ผลงาน สกว. ด้านสุขภาพ
และสาธารณสุข

ระบบวิจัย ของประเทศไทย

องค์กรในระบบวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
(วช.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
(สวรส.)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร
(สวก.)

สวทช
NSTDA

สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.)

ระบบวิจัย : การปฏิรูป 9 ด้าน (2553)

RESEARCH

รู้จัก สกว.

รู้จัก...สกว.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

เป็นหน่วยงานของรัฐ ภายใต้การกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี ก่อตั้งตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ โดยใช้การวิจัยเป็นกลไกสร้างฐานความรู้สำหรับการแก้ปัญหาให้แก่สังคม

ยุทธศาสตร์ สกว.

ยุทธศาสตร์ 1 :

การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในประเด็นสำคัญเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม ทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายที่ถูกต้องและเพียงพอ ตรงกับปัญหา และสามารถนำไปใช้ ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ 2 :

การสร้างและการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัย บุคลากรวิจัย เครือข่ายวิจัย และ องค์กรวิจัย ให้มีขีดความสามารถในระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ 3 :

การพัฒนาระบบการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานเป็นเครือข่าย และเชื่อมโยงสู่สากล

ยุทธศาสตร์ สกว.

ยุทธศาสตร์ 4 :

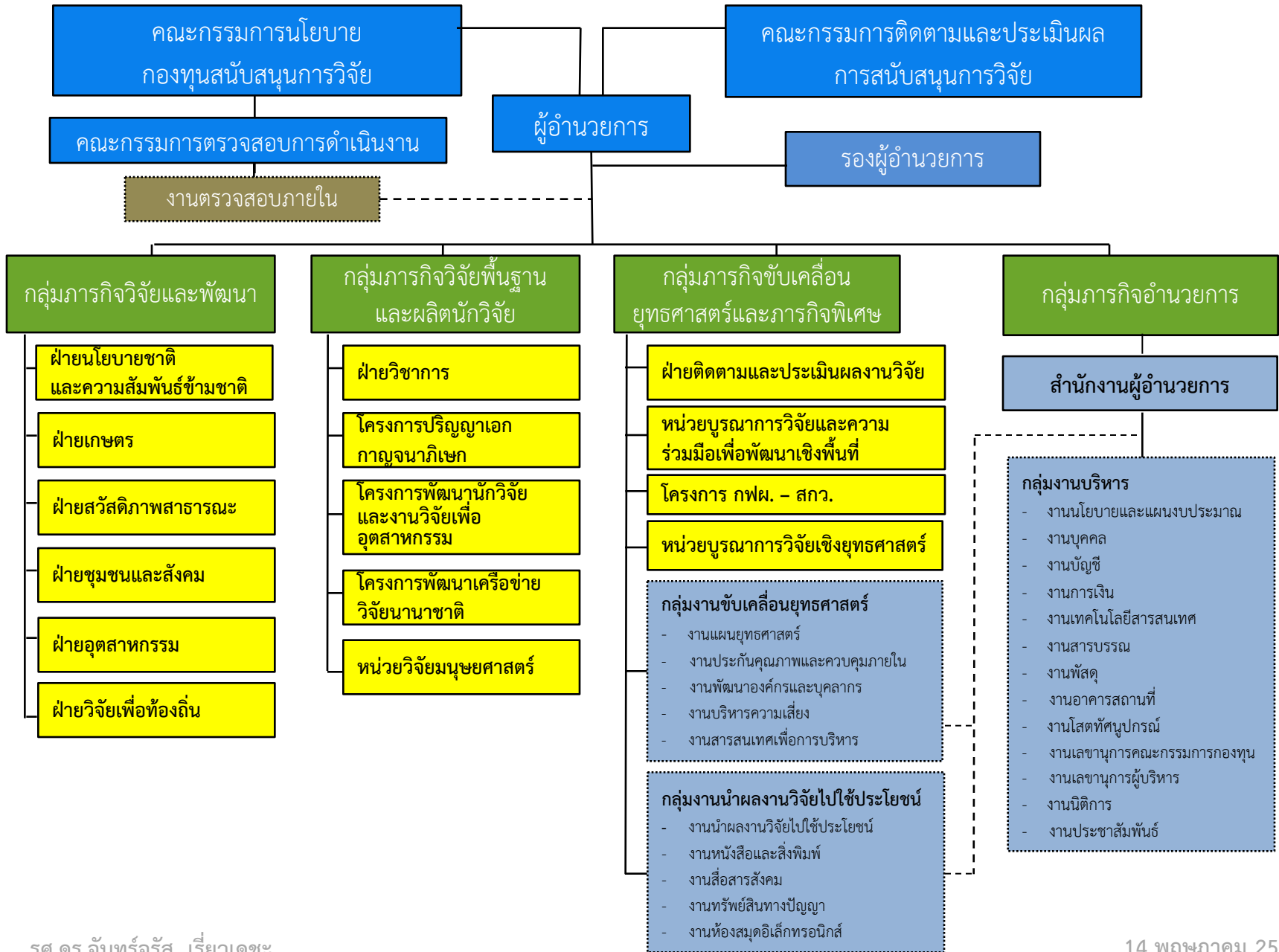
การบริหารจัดการเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และการพัฒนาระบบการสื่อสารและการเชื่อมโยงกับสังคม และฝายนโยบายเพื่อให้เห็นคุณค่าของความรู้และงานวิจัย

ยุทธศาสตร์ 5 :

การพัฒนาองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

แผนผังโครงสร้างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ฝ่ายให้ทุน สกว.

- ฝ่ายวิชาการ
- โครงการปริญญาเอก
กาญจนาภิเษก (คปก.)
- โครงการพัฒนานักวิจัย
และงานวิจัยเพื่อ
อุตสาหกรรม (พวอ.)
- โครงการพัฒนาเครือข่าย
วิจัยนานาชาติ (IRN)
- กลุ่มงานมนุษยศาสตร์

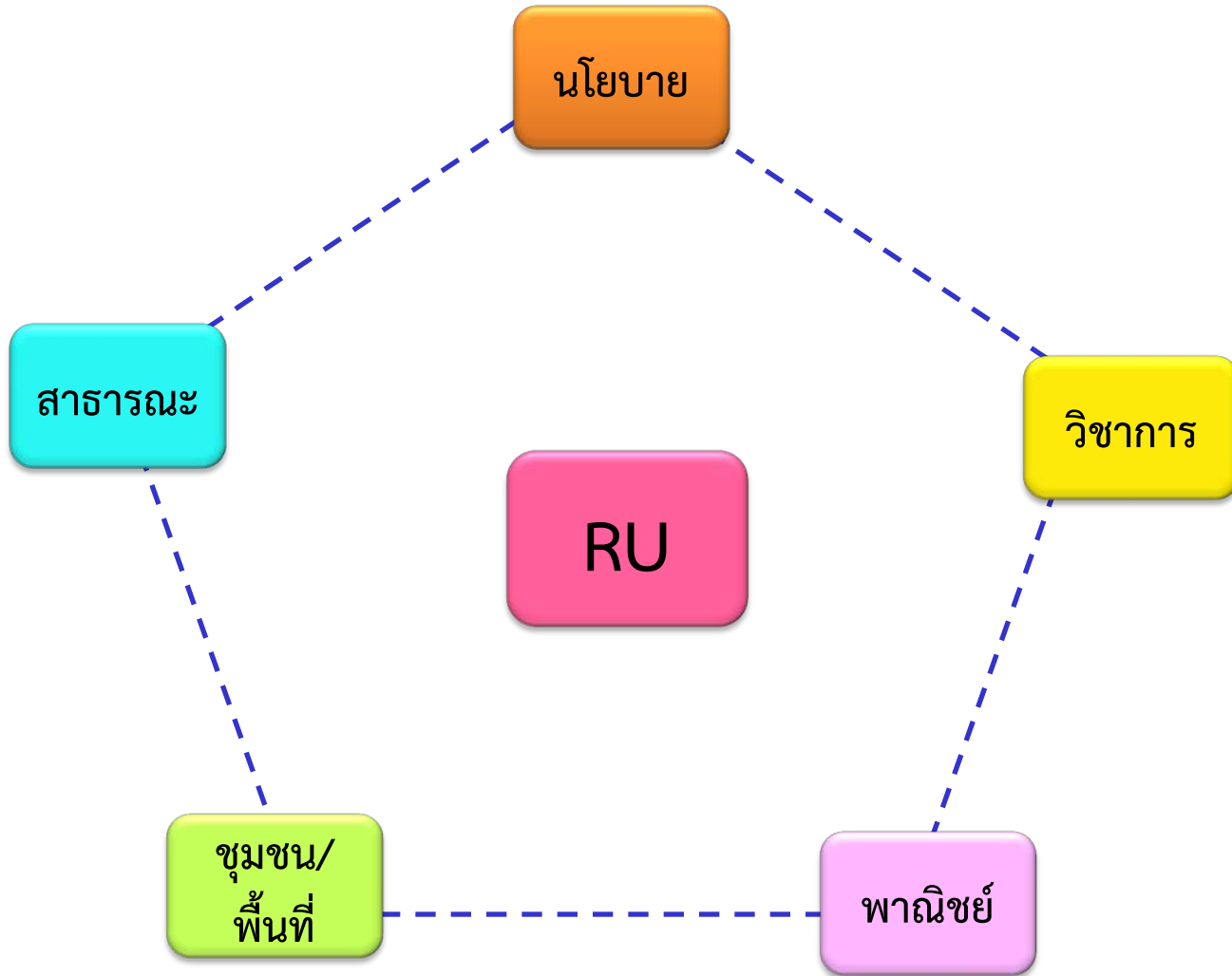
- งานวิจัยเพื่อพัฒนา
พื้นที่ (ABC)
- ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น
(CBR)

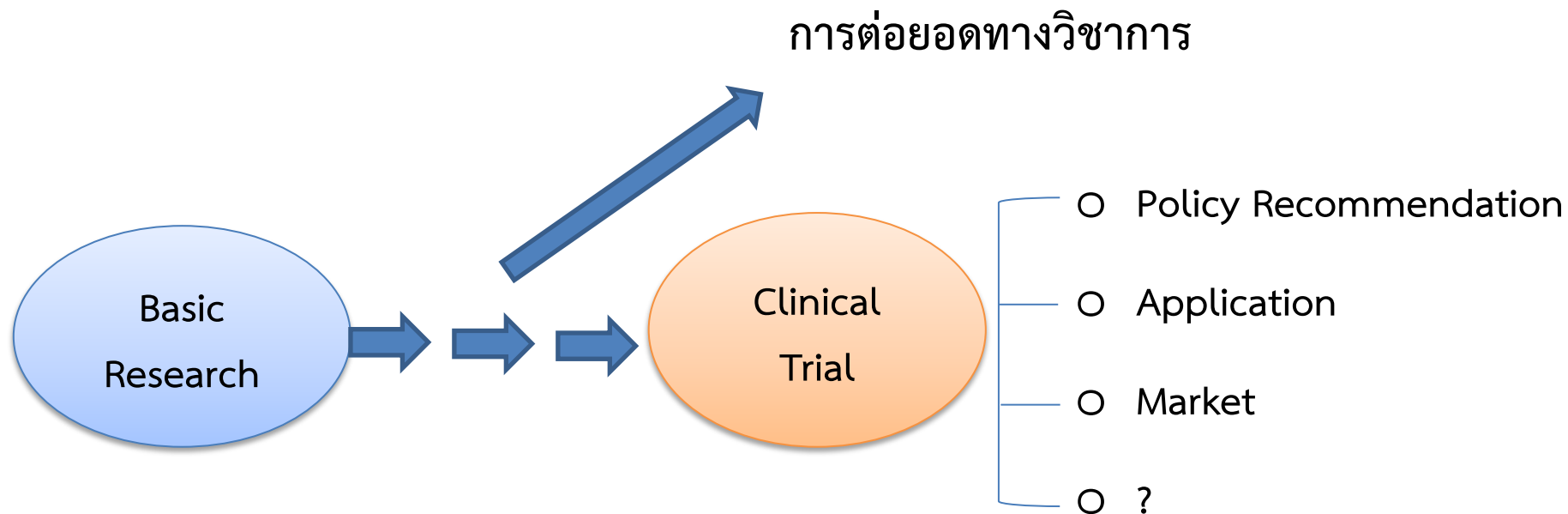
- ฝ่ายนโยบายชาติและ
ความสัมพันธ์ข้ามชาติ
- ฝ่ายเกษตร
- ฝ่ายสวัสดิภาพ
สาธารณะ
- ฝ่ายชุมชนและสังคม
- ฝ่ายอุตสาหกรรม

- SRI
- SRA
- TRI

Research Utilization ; RU

ก่อนจะถึงการใช้ประโยชน์

ตัวอย่าง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

ด้านสุขภาพ และสาธารณสุข

การประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพ

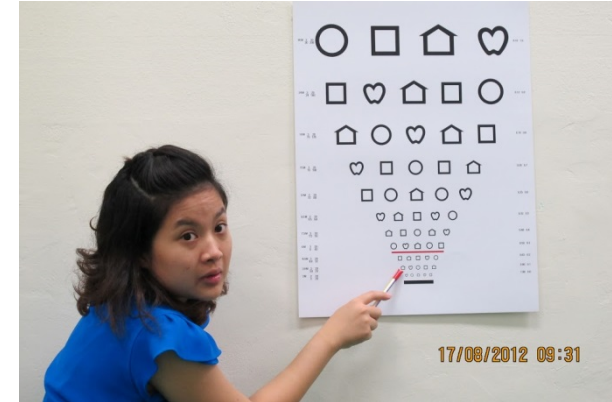
- โครงการการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ เป็นการดำเนินงานของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข และส่วนหนึ่งร่วมกับ สกว.
- มีวัตถุประสงค์เพื่อ...**ประเมิน “ของใหม่” ในวงการแพทย์** (มาตรการสุขภาพใหม่ เครื่องมือใหม่ ยาใหม่...) ว่ามีความคุ้มค่าที่ภาครัฐจะลงทุน หรือจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างสูงสุดหรือไม่
- จากการดำเนินงาน...มีผลงานวิจัยเกิดขึ้นกว่า 50 โครงการ และสามารถนำไปสู่การปรับเปลี่ยนนโยบายและชุดสิทธิประโยชน์ใหม่ ๆ ทำให้ผู้ป่วยและประชาชนได้รับประโยชน์อย่างชัดเจน และส่งผลให้ภาครัฐประหยัดงบประมาณได้มูลค่าหลายร้อยล้านบาท

การประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพ

กรณีตัวอย่าง : โครงการเด็กไทยสายตาดี

- เด็กไทย 1 ใน 10 มีความผิดปกติทางสายตาตั้งแต่แรกเกิด... หากไม่ได้รับการตรวจรักษาที่ถูกต้อง จะทำให้เกิด “ภาวะตาขี้เกียจ” ซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะตาบอดโดยเฉพาะช่วง 6-7 ปี
- แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสายตาเด็กมีเพียง 100 คน ซึ่งไม่เพียงพอกับการตรวจเด็ก 8 ล้านคน...
- งานวิจัยค้นพบว่า ครูประจำชั้นสามารถเป็นผู้คัดกรองเบื้องต้น ก่อนส่งแพทย์ได้เป็นอย่างดี..โดยโครงการได้ทำคู่มือการตรวจคัดกรองสายตา และจัดฝึกอบรมให้ครู
- การค้นพบได้ขยายผลไป 10 จังหวัด มีเด็กได้รับการตรวจคัดกรองแล้ว 55,000 คน ได้รับแว่นตาฟรีที่เหมาะสมกับสุขภาพสายตากว่า 2,500 คน และนายกรัฐมนตรีได้ประกาศเมื่อวันเด็กปี 2559 ให้ขยายผลทั่วประเทศภายใต้โครงการ “เด็กไทย

สายตาดี”

รศ.ดร.จันทร์จรัส เรียวเดชะ

การประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพ

กรณีตัวอย่าง : การใช้ยา bevacizumab (ยารักษามะเร็ง) สำหรับรักษาโรคจอประสาทตาในคนไทย

- โรคจอประสาทตาเสื่อมพบได้บ่อยในผู้สูงอายุ และผู้ป่วยเบาหวานและเป็นสาเหตุสำคัญของภาวะตาบอดในผู้สูงอายุไทย
- จักษุแพทย์พบว่ายา bevacizumab ให้ผลดีในการรักษาโรคจอประสาทตา แต่บริษัทยาไม่ขึ้นทะเบียนเพื่อเพิ่มข้อบ่งชี้... **แต่กลับขึ้นทะเบียนยา ranibizumab ที่แพงกว่า 50 เท่า**
- ผลจากการวิจัยสรุปว่ายาทั้งสองมีประสิทธิผลไม่ต่างกัน ในปี 2554 ยา bevacizumab ได้ถูกบรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติและได้ถูกบรรจุในบัญชียาหลักขององค์การอนามัยโลกในข้อบ่งชี้เดียวกันในปีต่อมา

ผลของ ยาต้านเบาหวานและเอสโตรเจน ต่อการเรียนรู้และความจำของสมอง ในภาวะอ้วนและขาดฮอร์โมนเพศหญิง

ศ.ดร.ทพญ. สิริพร ฉัตรทิพากร

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หน่วยประสาทวิทยา ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางไฟฟ้า
ของหัวใจ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การวิจัยได้ข้อค้นพบใหม่

คือ ภาวะอ้วนลงพุงส่งผลเสีย
ต่อสมองและการทำงานของ
ไมโทคอนเดรียในสมอง ซึ่งการใช้
ยาต้านเบาหวานช่วยรักษาและป้อง
กั้นการเสื่อมของสมองจากภาวะ
ดังกล่าว จึงอาจเป็นทางเลือกใหม่
ในการรักษาได้

ผลการวิจัย พบว่า

- การใช้ยาต้านเบาหวานแทนการใช้เอสโตรเจนสามารถช่วยรักษา และป้องกันการเสื่อมของสมองในภาวะอ้วนพุง และขาดฮอร์โมนเพศหญิง
- ยาต้านเบาหวานอาจเป็นทางเลือกในการรักษาแทนการใช้เอสโตรเจนในภาวะอ้วนที่เกิดจากการขาดฮอร์โมนเพศหญิงได้

องค์ความรู้พื้นฐาน และประยุกต์ของ โรคปรสิต และปรสิต

ศ.ดร. วันชัย มาสิงษ์
ภาควิชาปรสิตวิทยา คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การวิจัยพื้นฐานโรคปรสิต
และปรสิตได้นำไปสู่การประยุกต์
ใช้เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สาธารณะ
ที่ได้ช่วยแก้ปัญหาด้านการรักษา
เพิ่มคุณภาพชีวิต และสร้างการ
เรียนรู้สู่ประชาชนคุณค่าของผลงาน
วิจัยนั้นนอกเหนือจากมิติทางวิชาการ
คือ การสร้างผลกระทบต่อมิติทาง
สังคม

งานวิจัยนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ได้ออมรับให้มีการตีพิมพ์ระดับนานาชาติที่มีการประเมินและมีค่าผลกระทบสูง ได้มีการนำไปใช้จริงสู่สังคมในการตรวจวินิจฉัยหาเชื้อปรสิตในโรงพยาบาล มีการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนในการควบคุมโรคในคนและสัตว์ สร้างห้องสมุดเชื้อปรสิต สำหรับอนุชนรุ่นหลังได้เป็นตัวอย่างศึกษา หาคำถามความรู้และวิธีการวิจัยที่ค้นคว้า และเป็นกลไกให้มีการนำไปพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มวิจัยก่อให้เกิดการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐานร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดความยั่งยืนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยและประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง

รูปแบบการแก้ปัญหา โรคไข้เลือดออก อย่างยั่งยืนในพื้นที่เสี่ยงสูงและต่ำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

รศ.ดร. จรวัย สุวรรณบำรุง

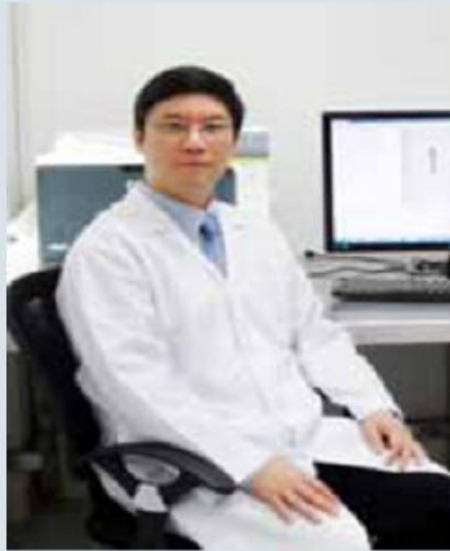
หน่วยวิจัยและบริการวิชาการโรคไข้เลือดออก
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

การวิจัยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานหลายฝ่ายในการทำความเข้าใจปัญหาไข้เลือดออกตั้งแต่ระดับประชาชน โรงเรียน อสม. รพ.สต. อบต. สสอ. และนายอำเภอ เกิดโมเดลในการดำเนินการต่อเนื่อง และเกิดการถ่ายทอดรูปแบบการจัดการและการใช้เทคโนโลยีไปสู่พื้นที่อื่นๆ

ผลการวิจัยพบว่าความยั่งยืนในการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการตื่นตัวของประชาชน ความจริงจังของภาครัฐ ท้องถิ่น และท้องถิ่นในการประเมินความเสี่ยงของพื้นที่ มีการวางแผน พัฒนาสมรรถนะชุมชนทั้งแกนนำ ประชาชน ติดตั้งระบบเพื่าระวังผู้ป่วยและดัชนีลูกน้ำยุงลาย เสริมความรู้และเทคโนโลยีที่ช่วยต่อการเข้าถึงและปฏิบัติได้จริงจากระดับครัวเรือนถึงระดับอำเภอ ติดตามต่อเนื่องทุกวันๆ 25 ของเดือนและสื่อสารในการประชุมของทุกหน่วยงาน เพื่อใช้ข้อมูลเป็นเครื่องมือในการวางแผนป้องกันและควบคุมโรค ดังกระแสพระราชดำริส “โครงการปราบยุงลายค้ำค้ำมานานแล้วและอันตรายยังมีมากอยากให้ปราบปรามอย่างจริงจัง อันตรายจากโรคไข้เลือดออกจะได้ทุเลาลง”

: แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทำลายกระดูก

ศ.นพ.นรัตถพล เจริญพันธุ์ เมธีวิจัยอาวุโส สกว. สังกัดหน่วยวิจัยด้านแคลเซียมและกระดูก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า เป็นที่ทราบกันดีว่าโรคเบาหวานมีผลข้างเคียงต่อจอประสาทตา ไต และระบบประสาท ตลอดจนจนแผลเรื้อรังที่เท้า ซึ่งทั้งหมดเกิดจากผลร้ายของเบาหวานที่ทำลายอวัยวะสำคัญของร่างกาย รวมถึงกระดูกซึ่งเป็นโครงสร้างแข็งแรงค้ำจุนร่างกายด้วย

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาวงการแพทย์ไม่ได้ตระหนักถึงพิษภัยของเบาหวานต่อกระดูกมากนัก เนื่องจากงานวิจัยในหลายทศวรรษที่ผ่านมา

ไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุปที่ชัดเจนถึงผลเสียของเบาหวานต่อโครงสร้างของกระดูกได้ แต่เมื่อมีข้อมูลมากขึ้นจากงานวิจัยที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับเทคโนโลยีการวิเคราะห์มวลกระดูกและโครงสร้างของกระดูกที่มีความละเอียดแม่นยำมากขึ้น จึงนำไปสู่ข้อสรุปว่าเบาหวานทั้งชนิดที่ 1 และ 2 ทำให้ความแข็งแรงของกระดูกลดลงอย่างมาก

ไม่เพียงแต่โครงสร้างคอลลาเจนของกระดูกเท่านั้นที่เสียหายจากเบาหวาน การวิเคราะห์โครงสร้างทางจุลภาคของกระดูกด้วยเทคนิคการถ่ายภาพความละเอียดสูง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ยังพบว่าเซลล์สร้างกระดูกที่เรียกว่า “ออสติโอบลาสต์” ของสัตว์ทดลองที่เป็นเบาหวานทำงานได้น้อยลง ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเซลล์ตอบสนองต่ออินซูลินได้ไม่ดี และอีกส่วนเกิดจากความเป็นพิษของน้ำตาลที่สูงในเลือดเป็นเวลานาน ทั้งยังพบว่าออสติโอคลาสต์ทำงานเพิ่มขึ้น ซึ่งท้ายสุดจะเร่งให้สลายกระดูกมากขึ้น ทำให้มีกระดูกหักหรือกระดูกพรุนตามมาได้

มีผลการวิจัย ศึกษาฤทธิ์ทางชีวภาพของผลไม้ที่เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงโรคเรื้อรังในผู้สูงอายุ เช่น B-amyloid plague inhibition, Neuroprotective, Acetylcholinesterase inhibition, เพิ่มความจำ, Cancer prevention และ ผลการรับประทานผลไม้ในคนปกติ, ผู้ป่วยไขมันในเลือดสูง, ความดันโลหิตสูง, ผู้ป่วยเบาหวาน, Antioxidant ในเลือด เป็นต้น

โครงการ Eat right

- สังคมต้องการ “**SOLUTION**” ด้านการแพทย์
สุขภาพ และสุขภาวะ
- สวรรส. จะมีบทบาทสำคัญ ในการ....
เชื่อมต่อ/translate/refine/ทดสอบองค์ความรู้
สู่การใช้ประโยชน์ของสาธารณะ